

SKATTEMINISTERIET

j.nr. 06-105652
Dato :

Til

Folketingets Finansudvalg

L 237 - Forslag til finanslov for finansåret 2007. vedr. § 9 Skatteministeriet.

Hermed sendes i 5 eksemplarer svar på spørgsmål nr. 1, 2, 3 og 4 af 8. september 2006.

(L 237)

Kristian Jensen

/ Tina R. Olsen

Spørgsmål 1:

"Ad § 9.21.01.

Kan ministeren bekræfte, at der ikke fremover vil ske uansøgte afskedigelser eller geografiske flytninger af medarbejdere inden for Skat?"

Svar:

Som følge af fusionen mellem den kommunale og statslige inddrivelses- og skatteforvaltning skal der i de kommende år ske en tilpasning af personaleforbruget i SKAT. Denne tilpasning skal ske ved naturlig afgang.

På finanslovsforslaget for 2007 er personaleforbruget fastsat med udgangspunkt i en skønnet årlig bruttopersonaleafgang på 8 procent. Hvis den faktiske personaleafgang bliver mindre, sikrer en tekstanmærkning på finanslovsforslaget, at merudgifter som følge heraf kan optages på forslag til lov om tillægsbevilling.

Jeg kan altså bekræfte, at finanslovsforslaget ikke vil medføre uansøgte afskedigelser.

SKAT har oplyst, at der ikke foreligger planer om at bruge uansøgte geografiske forflytninger udover hvad der allerede er planlagt, bl.a. som led i den endelige lokalisering af skattecentre.

Spørgsmål 2:

"Vil ministeren oversende den konsulentrapport der danner baggrunden for omstruktureringen af Skat?"

Svar:

Den rapport, der spørges til, er formentlig rapporten fra The Boston Consulting Group fra maj 2005 om potentialet ved en fusioneret skatteadministration. Rapporten med tilhørende bilag er vedlagt. For god ordens skyld kan jeg oplyse, at rapporten har været offentlig tilgængelig på Skatteministeriets hjemmeside siden juli 2005. www.skm.dk

Beslutningen om at etablere en ny enstrengt skatte- og inddrivelsesforvaltning skal ses på baggrund af Strukturkommissionens arbejde og den i forlængelse heraf indgåede aftale om strukturreformen på skatte- og inddrivelsesområdet.

Formålet med den analyse, som ligger til grund for The Boston Consulting Groups rapport, var at give et grundlag for vurderingen af det langsigtede effektiviseringspotentiale ved fusionen.

Beslutningen om omstruktureringen af SKAT bygger ikke alene på The Boston Consulting Groups rapport, men også på politiske beslutninger om geografisk spredning, regionale hensyn, etablering af større og mere slagkraftige faglige miljøer mv.

Spørgsmål 3:

"Der ønskes en redegørelse for hovedindholdet af den i anmærkningerne s 374 omtalte doktordisputats af G. Viby Mogensen: "Skattesnyderiets historie".

Svar:

Tidligere forskningschef i Rockwool Fondens Forskningsenhed, dr.phil. Gunnar Viby Mogensen har i sin doktordisputats *Skattesnyderiets historie. Udviklingen i underdeklarationen i Danmark i 1900-tallet*, søgt at bestemme udviklingen i skattesnyderiet i Danmark i 1900-tallet. Disputatsen blev forsvaret den 25. april 2003 på Syddansk Universitet i Odense.

Viby Mogensen analyserer underdeklarationen, der vedrører personindkomst, mens momsunddragelse, smugleri eller selskabsskattesnyd ikke er omfattet af beregningerne. Der ses også bort fra skattetænkning, hvor loven i sig selv ikke overtrædes, men hvor skattetænkningen måske går imod intentionerne i lovgivningen.

I disputatsens første del (kapitel 2) giver Viby Mogensen et "rids" af den institutionelle baggrund for skattelovgivningen og skatteforvaltningen i Danmark med henblik på problemet om underdeklaration af personlig indkomst. Loven om indkomstskat blev ændret flere gange i perioden 1903-1922 men blev efter en præcisering og redigering i 1922 begrebsmæssigt stort set urørt gennem den behandlede periode, som strækker sig frem til 1980.

Viby Mogensen fremlægger i del 2 (kapitlerne 3-6) resultaterne for underdeklarationen af personlig indkomst, dels ud fra hvad samtidens sagkundskab har fremlagt af resultater, dels ud fra nye beregninger foretaget af Viby Mogensen selv (for perioderne 1921- 1937 og navnlig 1947-1975). Før første verdenskrig udgjorde omfanget af skattesnyd et sted mellem 26 og 37 pct. af de personlige indkomster i 1870'erne ifølge samtidens økonomer (William Scharling m.fl.). Omfanget af skattesnyd er derpå faldet til at udgøre 25-27 pct. af de personlige indkomster i 1911 (Chr. Sonne og Chr. Olsen m.fl.). I perioden mellem 1. og 2. verdenskrig ligger omfanget af skattesnyd på et niveau mellem 20 og 25 pct. af de personlige indkomster.

For perioden 1947-1975 foretager Viby Mogensen en beregning af underdeklarationen af personlige indkomster vha. den såkaldte diskrepansmetode, der tidligere i Danmark har været anvendt i et samarbejde mellem Det Økonomiske Råd og Danmarks Statistik for udvalgte år i 1960'erne og 1970'erne. I forhold til Det Økonomiske Råds og Danmarks Statistiks beregninger har Viby Mogensen foretaget enkelte korrektioner og derpå gennemført nye beregninger for hele perioden 1947-1976 baseret på en svagt ændret og forbedring af Det Økonomiske Råds og Danmarks Statistiks metode.

Metoden bygger på, at den sorte økonomi efterlader nogle "spor" i statistikkerne, som man ved at sammenholde forskellige statistikker kan "afsløre".

Ideen bag denne metode er, at nationalregnskabs data anses som stort set fuldt ud dækkende, idet der i opgørelsen af nationalregnskabet foretages en lang række beregninger, hvorved underdeklarationen inkluderes. F.eks. beregnes produk-

tionsværdien i landbruget ved en såkaldt pris-gange-mængde beregning, hvorved evt. sort arbejde eller almindeligt skattesnyd automatisk opfanges. Som et andet eksempel kan nævnes, at udgifterne til frisør ikke stammer fra frisørernes egne (deklarerede) regnskaber men fra forbrugsundersøgelser af danskernes forbrug, hvorved også ”sort klipning” vil være omfattet i nationalregnskabet.

Derimod er skattestatistikens data baseret på, hvad der opgives til skattevæsenet i forbindelse med administrative formål. Således indeholder nationalregnskabet i princippet opgørelser over husholdningernes og de selvstændiges totale indkomster, hvorimod de tilsvarende opgørelser i skattestatistikken om personindkomster (inkl. selvstændiges indkomster) kun indeholder, hvad der reelt er oplyst. Forskellen mellem nationalregnskabet og skattestatistikken om opgørelse af de personlige indkomster burde således principielt vise, i hvilket omfang de personlige inkl. de selvstændiges indtægter unddrages beskatning.

Før en sådan sammenligning er mulig, er det vigtigt at søge at korrigere for de forskellige definitionsmæssige forskelle mellem de to statistikker. Det er imidlertid ikke muligt fuldt ud at korrigere for alle forskelle, hvorfor Viby Mogensens kalder forskellen i indkomster mellem de to typer statistik for ”forskelsværdien”, som med understregning af usikkerheden kan tolkes som underdeklaration af personlig indkomst.

Viby Mogensens analyser viser, at omfanget af underdeklaration af personlig indkomst er faldet fra 20-25 pct. af de personlige indkomster efter 2. verdenskrig til omkring 5 pct. af de personlige indkomster i 1970’erne.

Som mulige forklaringer på den ”næsten ubrudte tendens til fald i omfanget af underdeklaration lige siden 1903” set i lyset af et stigende skattetryk, som kunne observeres i perioden, peger Viby Mogensens på i hvert fald fire mulige årsager. For det første er skatteyderne gradvist blevet vænnet til et stadig stigende skattetryk. For det andet, at skatteyderne faktisk føler, at man får stadig mere velfærd for de betalte skatte kroner. Udvidelsen og opkvalificeringen af skattevæsenets del af den offentlige sektor, herunder en styrkelse af sagkyndige skattefolk med en gradvist mere effektiv og ensartet ligning i hele landet, har som en tredje faktor mindsket mulighederne for skattesnyd. Endelig for det fjerde peger Viby Mogensens på, at udviklingen i samfundet væk fra naturalieøkonomi og væk fra den dominerende produktionsform med mange og små familieføretagender i en stor landbrugssektor over mod byerhverv med relativt få selvstændige erhvervsdrivende har medvirket til at mindske skattesnydets omfang. De gradvist større og større virksomheder med flere og flere ansatte inkl. en stadig større offentlig sektor gør det alt andet lige nemmere for skattevæsenet at foretage ligningsarbejdet.

Disputatsens del III (kapitel 7 og 8) omfatter en analyse af den afslørede underdeklaration ved skattevæsenets kontrol i udvalgte år i Århus. Resultaterne af det af Århus skattevæsen publicerede materiale vedr. ligningen bekræfter, at der har været et fald i skattesnydet i forhold til de personlige indkomster. Nettoforhøjelserne – dvs. forhøjelser i den skattepligtige indkomst reduceret med skattenedsættelser - er faldet fra et niveau lidt under 2 pct. i begyndelsen af 1970’erne til godt 1 pct. i 1980 og til et niveau omkring ½ pct. sidst i 1980’erne. I perioden

1950-1980 har Viby Mogensen gennemgået tilfældigt udvalgte stikprøver fra udvalgte år (omkring 6.400 skatteydere) af skattevæsenets arkiver over lignede selvangivelser for personer. Analyserne her viser også et fald i den afslørede underdeklaration – altså nu over en længere årrække. Den afslørede underdeklaration lå på omkring 2-2,5 pct. af de selvangivne indkomster i slutningen af 1950'erne, hvilket falder til omkring 1 pct. i 1980. Gennemgangen af arkivmaterialet viser, at den afslørede underdeklaration forekom ”stort set i alle sociale grupper” i 1980. Det viste sig i øvrigt, at den afslørede underdeklaration – målt som den gennemsnitlige procentvise forhøjelse for alle i den pågældende af fem indkomstgrupper – var nogenlunde lige stor op gennem indkomstgrupperne.

I del IV (kapitel 9-12) ser Viby Mogensen specielt nærmere på målinger af den sorte økonomis del af den samlede underdeklaration. Viby Mogensen skelner mellem sort arbejde og almindeligt skattesnyd. Ved sort arbejde forstås de tilfælde, hvor både den, der udfører det sorte arbejde samt køberen, har en fordel, hvor begge parter deler den sparede skat og moms imellem sig. Ved almindeligt skattesnyd forstås de tilfælde, hvor kun udøveren har en fordel af snyderiet som f.eks. når indkomster til normal tarifmæssig aflønning holdes uden for selvangivelsen. Her er det altså alene udøveren, der har en fordel.

Viby Mogensen har gennemgået Dansk Data Arkivs materialer for at finde arkiverede data omkring måling af sort arbejde og skattesnyd. Mod Viby Mogensens forventning viste det sig, at der faktisk var arkiveret en del materiale omkring danskernes holdning til skat og sort arbejde. På baggrund af disse målinger undersøger Viby Mogensen danskernes skattemorale over tiden fra 1950 til 1980. Analysen viste, at der gennem den analyserede periode var tale om en stort set uændret skattemorale.

De tidligere refererede tal for underdeklarationen omfatter både sort arbejde og almindeligt skattesnyd (med personlig indkomst). For perioden 1980 og frem findes der relativt solide målinger af det sorte arbejde baseret på spørgeskemaundersøgelser. For perioden før 1980 findes der ikke sådanne undersøgelser. For at råde bod på dette, har Viby Mogensen foretaget en retrospektiv spørgeskemaundersøgelse af danskernes sorte arbejde tilbage til 1950. Viby Mogensen finder på den baggrund, at det sorte arbejdes andel af den samlede underdeklaration er steget fra at udgøre måske omkring 5 pct. i 1950 til omkring 66 pct. af den samlede underdeklaration i slutningen af 1980'erne. Som en mulig forklaring på stigningen i det sorte arbejdes andel af den samlede underdeklaration anfører Viby Mogensen, at den kan være en reaktion fra skatteborgerne på et stigende skatetryk samt stigende kontrolpres som gør, at den skatteborger, som ønsker at reducere sin skattebetaling, bevæger sig helt uden for papirernes og edb-systemernes kontrolmuligheder og ind på de sorte markeder. I Skatteministeriets tidsskrift *Skat* fra april 2004 (side 92) beskriver Viby Mogensen det således: ”En relativt større andel af snyderiet er i så fald delvis flyttet ud i de gode personlige kontakter, og de grønne parcelhuskvarterers, dybe og stille ro, hvor disse aktiviteter kun giver en meget beskednen forurening med papir i form af regninger. Der er dermed også tilsvarende ringere chancer for, at skattevæsenet kan afdække denne residual på underdeklarationen – selvom en tilsyneladende pæn vækst i de senere år i sort aktivitet, også i kiosk- og restaurationsverdenen dog giver nogle muligheder for kontrolindgreb gennem razziaer m.v.”

Viby Mogensen har i forbindelse med offentliggørelsen af doktordisputatsen offentliggjort en lettere tilgængelig fremstilling af hovedresultaterne i bogen *Danmarks uformelle økonomi. Historiske og internationale aspekter* (Spektrum Forlag, 2003). Bogen indeholder tillige en oversigt over Viby Mogensens og Rockwool Fondens Forskningsenheds forskning i den uformelle økonomi indtil 2004.

Spørgsmål 4:

"Ad § 9.21.05.10. Udgifter til sagkyndig bistand i skattesager

Idet henvises til aktivitetsoversigten i anmærkningerne s 378 ønskes en redegørelse for, hvorfor omkostningerne pr. sag er steget betydeligt i tidsrummet 2003 til 2007."

Svar:

Aktivitetsoversigten over udgifter til sagkyndig bistand kan ikke umiddelbart danne grundlag for en vurdering af omkostninger pr. sag. Det skyldes blandt andet, at udgifterne også omfatter acontoudbetalinger for ikke afsluttede sager.

For at få et korrekt billede af den gennemsnitlige omkostningsgodtgørelse pr. afsluttet sag, skal de faktiske udbetalte omkostningsgodtgørelser i afsluttede sager for årene 2003 - 2005 inkl. sættes i forhold til antal afsluttede sager. Af den årlige redegørelse om sager om omkostningsgodtgørelse til Folketingets Skatteudvalg fremgår antal afsluttede sager og udbetalt godtgørelse for afsluttede sager. Den gennemsnitlige udgift pr. sag kan således opgøres til følgende:

2003: Antal afsluttede sager 3.478
Udbetalt godtgørelse i mio. kr. 92,39
Gennemsnit pr. sag kr. 26.564 kr.

2004: Antal afsluttede sager 4.822
Udbetalt godtgørelse i mio. kr. 106,07
Gennemsnit pr. sag kr. 21.998 kr.

2005: Antal afsluttede sager 4.331
Udbetalt godtgørelse i mio. kr. 128,90
Gennemsnit pr. sag kr. 29.764 kr.

For 2006 er der pr. 30. juni 2006 indberettet følgende tal for 1. halvår til brug for den årlige redegørelse:

Antal afsluttede sager 2.383
Udbetalt godtgørelse i mio. kr. 63,62
Gennemsnit pr. sag kr. 26.697 kr.

De udbetalte omkostningsgodtgørelser set i forhold til afsluttede sager viser, at for perioden 2003 – 2006(1.halvår) har udgifterne til sagkyndig bistand pr. sag svinget i intervallet fra ca. 22.000 kr. til ca. 29.000 kr. pr. sag.

Afslutningsvis skal bemærkes, at der fra og med 2004 er skiftet princip for opgørelse af antal sager i aktivitetsoversigten. For perioden 2001 – 2003 omfatter antal sager alle posteringer på omkostningskontoen, det vil sige at fejlrettelser, acontobetalinger m.m. er inkluderet i antallet. Dette blev ændret fra og med 2004, hvorefter antal sager alene omfatter det faktiske antal afsluttede sager. Derfor kan antallet af afsluttede sager i 2003 i opstillingen ovenfor, ikke sammenlignes med antallet af sager i 2003 på aktivitetsoversigten på finanslovsforslaget.